

**TÜRK OCAKLARI'NIN KAPATILMASI SÜRECİNDE MALATYA TÜRK OCAĞININ
TASFİYESİ**

Dr. Ahmet TUNÇ*

ÖZ

Osmanlı Devleti 20. yüzyılın başlarında Siyasi, ekonomik ve sosyal sebeplerle eski gücünü kaybetmiş, sınırları da küçülmüştür. Devletin bu durumunun bir neticesi olarak nasıl kurtulacağına yönelik tartışmalar, fikir hareketlerini ortaya çıkarmıştır. Bu fikir hareketlerinden biri de Türkçülük olup, bu akımın etkisiyle Türk Ocakları ortaya çıkmıştır. Bir grup Tıbbiyeli genç tarafından Türk Ocakları 1912 yılında kurulmuştur. Türk Ocakları, bir sivil toplum kuruluşu olarak Osmanlı Devleti'nin son dönemlerinde ve Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk yıllarında etkin bir rol oynamıştır. Türk Ocakları hem iç siyasi sebepler hem de dış siyasi ve iktisadi nedenlerden dolayı kapatılmıştır. Türk Ocakları daha sonra Kurtuluş Savaşı sürecinde daha sistematik bir şekilde teşkilatlanmaya başlamıştır. Kurtuluş Savaşı'ndan sonra Türk Ocakları tekrar açılmıştır. Zamanla Türk Ocakları'nın ülke genelinde giderek sayılarının artması, siyasi ve ekonomik olarak önemli bir merkez haline gelmesi dönemin iktidar partisi olan Cumhuriyet Halk Fırkası'nı tedirgin etmiştir. Tedirgin olan CHF, Türk Ocakları'nın kapatılması konusunu 1931 yılında gündeme getirmiştir. Türk Ocakları 1931 yılında gerçekleşen olağanüstü kurultayda alınan kararla kapatılmıştır. Ocakların kapatılmasıyla mallarının tasfiyesi için bir komisyon kurulmuştur. Bu komisyon kapatılan bütün ocakların mallarının tasfiye işlemlerini gerçekleştirmiştir. Malların satışı ve tasfiyesi işlemi sadece ocakların borçlarını ödemek amaçlı yapılmamıştır. Nitekim bu satışlardan elde edilen gelir ile borçların tamamı ödendiği gibi malların bir kısmı partiye devredilmiş ve buradan elde edilen kaynağın bir kısmı başka alanlarda kullanılmıştır. Malları tasfiye edilen bu ocaklardan biri de 29 Ekim 1925 tarihinde resmi bir şekilde kurulan Malatya Türk Ocağı'dır. Bu çalışmada Malatya Türk Ocağı mallarının tasfiye konusu arşiv belgelerine göre değerlendirmesi amaçlanmaktadır. Ayrıca Malatya Türk Ocağı'na bağlı olan Darendede ve Adıyaman Türk Ocakları'nın borçlarının olup olmadığıyla ilgili tasfiye komisyonu ile CHF arasında gerçekleşen resmi yazışmalar incelenerek konu aydınlatılmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Cumhuriyet Halk Fırkası, Türk Ocakları, Tasfiye Encümeni, Hamdullah Suphi Tanrıöver, Malatya Türk Ocağı.

**THE LIQUIDATION OF MALATYA TÜRK OCAĞI IN THE PROCESS OF ABOLISHMENT OF
TÜRK OCAKLARI**

ABSTRACT

Ottoman Empire lost its former power due to political, economic and social reasons, and its borders waned at the beginning of the 20th century. Arguments on how the state would get rid of this situation as a result of this issue have revealed movements of ideas. One of these intellectual movements was Turkism, and Türk Ocakları emerged under the influence of this movement. Türk Ocakları were established under the leadership of Military Medicals officially in 1912. Türk Ocakları played an active role in the War of Independence Operation. Türk Ocakları were closed for both domestic and foreign political and economic reasons. Türk Ocakları later began to be organized more systematically during the War of Independence. After the War of Independence, Türk Ocakları were opened again. Over time, the increasing number of Türk Ocakları throughout the country and their becoming an important political and economic center worried the Republican People's Party (CHF), which was the ruling party of the period. The worried CHF brought up the issue of the closure of Türk Ocakları in year of 1931. With the

* ahmettunc_23@hotmail.com, Orcid ID: 0000-0002-8695-7078

decision which was taken in the extraordinary convention held in 1931, Türk Ocakları were closed. With the closure of Türk Ocakları, a commission was established for the liquidation of their goods and belongings. This commission accomplished the liquidation of the properties of all Türk Ocakları branches that were closed. The sale and liquidation of the goods was not carried out only to pay the debts of the quarries. As a matter of fact, the income from these sales and debts were paid in full, some of the goods were transferred to the party and a part of the source obtained from this was used in other areas. One of these mines whose properties were liquidated is the Malatya Türk Ocakları, which was officially established on October 29, 1925. In this study, it is aimed to evaluate the liquidation Malatya Türk Ocakları of properties according to archive documents. In addition, the official correspondence between the liquidation commission and CHF regarding the debts of Darende and Adıyaman Türk Ocakları, which were affiliated to Malatya Türk Ocakları will be examined and the subject will be tried to be enlightened.

Keywords: Republican People's Party, Türk Ocakları, Liquidation Committee, Hamdullah Suphi Tanrıöver, Malatya Türk Ocağı.

GİRİŞ

Fransız İhtilaliyle milliyetçilik fikirleri yaygınlaşmaya başlamıştır. Bu ihtilal imparatorlukları etkilemiş ve millî devletlerin kurulması için uygun ortam aranmıştır(Karaer 1992: 1). Osmanlı Devleti de bu milliyetçi fikirlerden etkilenmiş ve kendini milliyet sorununun içinde bulmuştur. Fransız İhtilali'nden etkilenen Balkan Hristiyanları, Yunanlılar, Sırlar Bulgar, Makedon ve Ermeni milliyetçileri Osmanlı Devletine karşı isyan etmiştir. Milliyetçilik fikirleri hızlı bir şekilde artıp yaygınlaşınca Müslüman olan Arnavutlar ve Türkler de milliyetçilik fikri ile hareket etmeye başlamışlardır(Georgeon 2006: 2).

Osmanlı Devleti'ni kurtarmak için ortaya atılan Osmanlıcılık, İslamcılık gibi ideolojiler Osmanlı Devleti'nin çok dinli, çok uluslu bir kozmopolit yapıya sahip olması ve aynı zamanda dönemin konjonktürel gelişmelerinin etkisiyle başarılı olamamışlardır. Netice olarak ülkenin kurtarılmasına bir çözüm olması arayışı ile Türk milliyetçiliği fikri hayat bulmuştur(Akçura 1981: 199).

II. Meşrutiyet'in 1908 yılında ilan edilmesi Türkçülüğün teşkilatlanması ve Türkçü derneklerin kurulmasına uygun zemin hazırlamıştır(Akçura 1978: 208-209). Böylece Türk milliyetçiliğini esas alarak Türk Derneği(Tunaya 1988: 414) Türk Yurdu Cemiyeti(Üstel 2010: 42) Türk Bilgi Derneği gibi cemiyet ve dernekler kurulmuştur(Bayraktutan 1996: 88). Daha sonra bu dernek ve cemiyetler Türk Ocakları'nın bünyesine girmiştir. Türk Ocağı 20 Haziran 1911 tarihinde fiilen kurulmuştur(Karaer 1992: 10). Türk Ocakları fiilen kurulduktan sonra birkaç toplantı yapmış ve sonunda nizamname hazırlanmıştır. Böylece Türk Ocakları 25 Mart 1912 tarihinde resmi bir şekilde kurulmuştur(Üstel 2010: 55). Türk Ocakları hiçbir siyasi parti ile ilişki kurmamış ve siyasete girmemiştir. Türk Ocakları'nın amacı Türkleri bilim, ekonomik ve toplumsal seviyelerini her bakımdan yükselterek Türk ulusunu ve dilini geliştirmek idi. Türk Ocakları bu amaçlarına ulaşmak için kulüpler, kurslar açmışlar ve konferanslar düzenlemişlerdir. Ayrıca kitap ve broşürler yayınlamışlar ve okullar açmışlardır(Lewis 1993: 348). I. Dünya Savaşı'nın arifesinde İstanbul Türk Ocağı'nın üye sayısı gittikçe artmış ve İstanbul dışındaki yerlerde de şubeler açılmıştır. 1918 yılına kadar Türk Ocakları'nın üye sayısı 2743'e ulaşmıştır. 1914 yılında 16 Türk Ocağı

şubesi açılmış ve bu sayı 1916 yılında 25'e yükselmiştir. Türk Ocakları'nın 1918 yılında yapılan kongresinde ise İstanbul ve vilayetlerde yaklaşık 35 Ocağın açıldığı bildirilmiştir(Sarınay 1993: 118). I. Dünya Savaşı'ndan sonra imzalanan ateşkes antlaşmasıyla İtilaf Devletleri Anadolu'yu işgal etmeye başlayınca bu işgallere karşı en büyük tepkiyi Türk Ocakları göstermiştir(Arıkan ve Deniz 2004: 405). Türk Ocakları kurulduğu zaman siyasi bir özelliğinin olmadığını ve politikayla meşgul olmayacağını belirtmiştir. Fakat daha sonra İttihat ve Terakki ile Türk Ocakları'nın ilişkili olduğuna dair açıklamalar yapılmıştır. Türk Ocakları gerek İttihat ve Terakki ile ilişkilerinden gerekse de İtilaf Devletlerine karşı olan tutumlarından dolayı 1920 yılında iki kez basılmış ve üç sefer taşınmak zorunda kalmıştır. Hem iç hem de dış baskıların artması sonucunda Türk Ocakları çalışmalarına bir süreliğine ara vermiştir(Tunaya 1988: 436-438).

Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluş sürecinde özellikle bölgedeki birlik ve bütünlük faaliyetlerini destekleyen, bölge halkını eğitim ve öğretim faaliyetlerine özendiren, ayrıca spor ve musiki dallarıyla halkın bilinçlenmesine katkı sağlayan Malatya Türk Ocağı bu anlamda önem arz etmektedir. Ancak Türk Ocakları'nın kapatılma süreciyle birlikte Malatya Türk Ocağı'nın faaliyetleri sekteye uğramış ve ocak kapatılmıştır. Aynı zamanda Malatya Türk Ocağı'nın malları tasfiye edilmiştir. Malatya Türk Ocağı mallarının tasfiye edilme konusu henüz çalışılmamıştır. Bu çalışmada Malatya Türk Ocağı'nın mallarının tasfiye sürecinin değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Cumhuriyet Döneminde Türk Ocakları

İşgalci İtilaf Devletleri'nin Türk Ocaklarını kapatmasıyla Ocaklılar Kurtuluş Savaşı döneminde ulusal uyanışı sağlamak için mitingler düzenleyerek protesto gösterileri yapmışlar ve cephelerde savaşmışlardır(Karaer 1992: 14). Kurtuluş Savaşı zaferle taçlandırılınca Türk Ocakları yeniden teşkilatlanarak şubeler açmaya başlamıştır. Mustafa Kemal Paşa Türk Ocaklarına destek vermiştir. Mustafa Kemal'in verdiği destekle Türk Ocakları ülkede büyük bir öneme sahip olmuş(Uluskan 2010: 29-30) ve ülke genelinde hızlı bir şekilde yayılmaya başlamışlardır. Kurtuluş Savaşı zaferinden sonra Anadolu'da 9 Eylül 1922 tarihinde ilk İzmir Türk Ocağı açılmıştır. Ardından Bursa Türk Ocağı kurulmuştur. Daha sonra İstanbul Türk Ocağı açılmış ve 29 Aralık 1922 yılında da Ankara Türk Ocağı açılmıştır. 1922'den 1923 yılına kadar 43 ocak kurulmuştur. 1923 yılında yaklaşık 63 tane ocak açılmıştır. 1924 yılında ocakların sayısı 71'e ulaşmıştır. 1924 yılının sonuna doğru bu sayı 125'e çıkmıştır. 1925 yılında ocakların sayısı 135'e yükselmiştir. Ocakların sayısı 1926 yılında 217 yükselmiş ve 1927 yılında 257 ulaşmıştır. 1927 yılından sonra ocakların sayısında herhangi bir artış olmamıştır(Karaer 1992: 17-18).

Türk Ocakları Kurtuluş Savaşı'ndan sonra Türk milletinin şuurunu güçlendirmek, yeni rejimin politikası ve ilkelerini Türk toplumuna benimsetmek için faaliyetlerini sürdürmüştür(Georgeon 2006: 64-67). Türk Ocakları Cumhuriyet döneminde Türk toplumunu her alanda ileri bir seviyeye yükseltmek için balo, müzik(Çağlayan 2016: 787), konferans, konser, müsamere, Köycülük, ders, kurs, okuma salonları, kütüphane, sergi, sağlık, radyo, sinema ve spor alanlarında faaliyetler yapmıştır(Başaran 2017: 66). Türk Ocakları konferanslarda içtimaiyat, Türk dili, tarih, eğitim, Türk kadını, milliyet ve millî kültür gibi konuları işlemiştir(Akçiçek ve karayaman 2007: 25). Türk Ocakları

halk eğitimine önem vermiş ve halkı eğitmek için ücretli öğretmenler tutmuştur. Ocak kütüphanelerindeki kitap, dergi ve gazeteleri milletin hizmetine sunmuştur. Bu ocaklar köylüler için sağlık evi açmış ve köylülere sağlık hizmeti vermiştir. Ayrıca okullar açarak köylüleri eğitmiştir. Bunlara ilaveten halka yönelik tiyatro oyunları, ocak sinemasında gösterilen filimler, farklı alanlarda açılan sergiler ve kurslar da bu ocakların kültür faaliyetlerinin içerisindeki yerini almıştır. Türk Ocakları hem yurt dışından hem de yurt içinden gelen fakir öğrencilere burs temin etmiş ve onların barınma ihtiyaçlarını gidermeye çalışmıştır. Halkı yerli malına teşvik etmek için de faaliyetler yapmıştır(Uluskan 2010: 30).

Cumhuriyet döneminde Türk Ocakları Anadolu'nun doğusunda Türkçeyi yaygınlaştırırken batsın da ise beden terbiyesi ve Türk ideolojisini halka benimsetmeye çalışmıştır. Türk Ocakları Cumhuriyet döneminde Anadolu'nun doğusunda Türkçeyi yaygınlaştırarak dil, din ve zihniyet birliğini oluşturmaya çalışmıştır(Çağlayan 2016: 787-788). Türk Ocakları bu faaliyetleri millî şuuru güçlendirmek, Türk kültürünü yaygınlaştırmak, sağlık alanında ilerlemek, millî ekonomiyi geliştirmek için yapmıştır(Akçiçek ve karayaman 2007: 27).

Türk Ocakları'nın Kapatılması

Cumhuriyet Halk Fırkası 1927 yılında Türk Ocakları'ndan daha fazla faydalanmak için Ocakların 2. ve 3. tüzük maddelerini kendi amacı doğrultusunda değiştirmiştir. 2. madde de Türk Ocakları'nın gayesini tanımlarken kullanılan "Türkler" ya da "Bütün Türkler" ilkesi kaldırılarak Ocakların görev alanı Türkiye Cumhuriyeti ile sınırlandırılmıştır. 3. madde de ise Türk Ocakları'nın devlet politikasında CHF ile birlikte olduğu şeklinde bir değişiklik yapılmıştır. Bu değişikliklerle CHF ile Türk Ocakları'nın yasal bakımdan birlikte hareket etmelerinden öteye gidilememiştir. Mustafa Kemal, Türk Ocakların 3. maddesine değinerek Ocakların CHF'nin yan kuruluşu olarak faaliyet göstermesini istemiştir(Haytaoğlu 2009: 1212-1213).

1929 yılında patlak veren ekonomik kriz tüm dünyayı etkilediği gibi Türkiye Cumhuriyeti Devletini de etkilemiştir. Dolayısıyla 1929 yılının sonlarına doğru ülkede bir buhran havası yaşanmış ve huzursuzluklar ortaya çıkmaya başlamıştır. Ülkedeki bu huzursuzluğu ortadan kaldırmak için Mustafa Kemal'in talimatıyla Serbest Cumhuriyet Fırkası Ali Fethi Okyar'ın başkanlığında 1930 yılında kurulmuştur. CHF'ye karşı muhalifler SCF katılmışlar ve partinin yönetiminde söz sahibi olmuşlardır. Bu durum CHF'yi tedirgin etmiş ve bunun üzerine CHF aynı yıl içerisinde SCF'yi kapatmıştır. Böylece çok partili sisteme geçme denemeleri olumsuz bir şekilde sonuçlanmıştır. SCF kapatıldıktan sonra İzmir'de Menemen Ayaklanması patlak vermiş fakat bu ayaklanma bastırılmıştır(Algan 2011: 13-15). Ülkedeki bu olumsuz duruma son vermek için Mustafa Kemal ve CHF idarecileri çözüm arama girişimlerinde bulunmuşlardır. Mustafa Kemal meydana gelen sorunları yerinde teşhis edip bu sorunları çözmek için yurt gezilerine çıkmış ve Türk Ocaklarını da ziyaret etmiştir(Sarınay 1993: 315).

Mustafa Kemal, Aydın yurt gezisi sırasında Türk Ocağını ziyaret etmiş ve bu ocakta konuşma havasında bir toplantı yapmıştır. Bu toplantıda Mustafa Kemal Ocaklılara inkılabı karşı olan sorumluluklarını ve vazifelerini tekrardan hatırlatmıştır. Aynı toplantıda bir ocaklı merkezden köye giderken ulaşımdaki sıkıntılardan şikâyet etmiş ve köydeki halkla iletişim sağlayamadıklarını söylemiştir. Bunun üzerine Mustafa

Kemal ise şeyh ile müritler köylere giderken ulaşımdaki giderleri düşünmeyerek her türlü zorluğu göze aldıklarını ifade etmiştir. Mustafa Kemal Türk Ocakları'nın çabalarının yetersiz olduğunu izah etmiş ve en sonda ocakların CHF politikalarını Türk toplumuna anlatmakla görevini yerine getirdiğini ifade etmiştir(Güneş 2020: 230). Mustafa Kemal Adana'ya yapmış olduğu gezi sırasında Adana Türk Ocağına uğramıştır. Bu gezide Mustafa Kemal hem içeriden hem de dışarıdan gelecek tehlike ve tehditlere karşı ulusçu ve cumhuriyetçi güçlerin bir araya gelerek bütünleşmesinin gerekli olduğunu söylemiştir(Akçiçek ve Karayaman 2007: 169). Mustafa Kemal Türk Ocakları'nın Halkevlerine katılmasının gerekli olduğu sinyallerini bu konuşmalarıyla vermiştir. 20 Mart 1931 tarihinde basında Türk Ocakları'nın Halkevlerine katılacağına dair yazı ve makaleler yayınlanmıştır(Kodal 2014: 309). Muhafiflerin Türk Ocaklarına katılmalarıyla sayılarının çoğalması ve ocakların politik bir güç konumuna geldiğinin düşünülmesi CHF için potansiyel bir tehdit olarak görülmüştür(Uluskan 2010: 39-40).

Türk Ocakları zengin bir mal varlığına sahipti. 1931 yılında Türk Ocakları'nın 276 şubesi vardı. Türk Ocakları'nın 147 şubesi değirmen, bağ, zeytinlik, bahçe, arsa, dükkân, sinema, mağaza, fırın, depo gibi gayri menkullere sahipti. Bu gayri menkullerin toplam değeri 1.312.000 tl idi(İpek 2010: 141). Ayrıca Türk Ocakları'nın 141 binası vardı. Bu binalardan 44'ü Halkevine dönüştürülmüş ve 77 tanesi de Fırka şubesi olarak kullanılmıştır. Türk Ocakları'nın bu mal varlığı CHP'nin iştahını kabartmıştır(Georgeon 2006: 70). Türk Ocakları'nın kapatılması CHP'ye iktisadi ve mali katkı yapacaktı(Kodal 2014: 311). Bu ekonomik sebepler de Türk Ocakları'nın kapatılmasında bir hayli etkili olmuştur.

Türk Ocakları'nın kapatılmasında iç sebeplerin etkili olmasının yanı sıra dış nedenlerde etkili olmuştur. Türk-Rus ilişkileri bu dönemde iyi bir seyir izlemiştir. Fakat Türk Ocakları'nın Turancılık politikası, Rusları tedirgin etmiş ve bu politikayı kendilerine karşı bir tehdit olarak algılamışlardır. Bunun üzerine SSCB'nin Ankara Büyükelçisi Suritch, Türk Ocakları'nın gençlere Turancılığı empoze ettiğini ve bilhassa SSCB sınırları içindeki topraklarıyla doğrudan ilgili olduğunu Türkiye Dışişleri Tevfik Rüştü Aras'a bildirmiş ve bu konu hakkında gerekli tedbirlerin alınmasını talep etmiştir(Sarinay 1993: 106). Türk Ocakları, Çankaya Köşkü'nde 24 Mart 1931 tarihinde Hamdullah Suphi'nin de katılımıyla bir toplantı gerçekleştirmiştir. Türk Ocakları'nın kapatılma kararı bu toplantıda alınmıştır(Akyüz 1986: 210). Dönemin konjonktürel gelişmelerinin etkisiyle Türk Ocakları 10 Nisan 1931 tarihinde kapatılmış(Karaer 1992: 39) ve malları CHF'ye devredilmesi hakkındaki karar kabul edilmiştir(Taşdemir 2004: 249).

Malatya Türk Ocağı'nın Kuruluşu, Faaliyetleri ve Kapatılması

Malatya Türk Ocağı 29 Ekim 1925 tarihinde açılmıştır(Malatya Gazetesi, Numara: 54, 30 Ekim 1925: 2). Malatya Türk Ocağı kurulduktan sonra ocak yönetim heyetini oluşturmak için bir kongre yapmıştır. Bu kongrenin sonucunda yönetim heyeti belirlenmiştir. Malatya Türk Ocağı'nın Yönetim Heyeti şu kişilerden oluşturulmuştur.

Reis: Orta Mekteb Müdürü İbrahim Bey

Muhasebeci: Orta Mekteb muâllimlerinden Hasan Hulki Bey

Murahhâs-ı Mes'ul: Orta Mekteb muâllimlerinden Bahri Bey
 Veznedâr: İsmet Paşa Mektebi muâllimlerinden Mustafa Bey
 Kâtib: Cumhuriyet Mektebi Müdürü Mevlûd Bey
 Azâ: Haşimbeyzâde Talât Bey
 Azâ: Tapu Müdürü Behcet Bey
 Murakabe Heyeti
 İlk tedrisât müfettişlerinden: İbrahim Bey
 Hidâyet Mektebi Müdürü: İsmayil Bey

Orta Mekteb Muâllimlerinden: Hüsnü Bey(Malatya Gazetesi, Nu: 110, 26 Kasım 1926: 2). Malatya Türk Ocağının idari heyeti genelde öğretmenlerden oluşturulmuştur. Türk Ocakları merkezi kurulunca Malatya Türk Ocağı temsilciliğine Göz Doktoru Ömer Kaşif Bey atanmıştır(Malatya Gazetesi, Nu: 145, 29 Temmuz 1926: 2).

Malatya Türk Ocağı kurulduktan sonra bu ocak için bir binanın yapılması gerekliydi. Bu binayı yapmak için ilk girişimler ve yazışmalar 1926 yılının Mayıs ayında başlamıştır(Şahin 2008: 169). Malatya Türk Ocağı temsilcisi Malatya Valiliğine binanın yapılması için bir dilekçe yazmıştır. Malatya Belediyesi'nde binanın yapılması için gerekli olan arsayı temin etmiştir. Malatya Türk Ocağı'nın Binasının inşaatının yapılması için bir inşaat komisyonu kurulmuştur. Bu komisyon Jandarma Kumandanı Süheyl Bey (Binbaşı), Said Bey (Fırat), Şevki Bey, Talat Bey (Fırat), İbrahim Bey (İpekçi), Ser Mühendis Bey, Kaşif Ömer Bey (Doktor), Cahit Bey, Adil Bey (Özelçi), Asım Bey, Muharrem Efendi (Barış- Avukat), Maarif Müdürü Beylerden oluşmaktadır. 14 Ağustos 1926 tarihinde ihtisamlı bir törenle binanın temeli atılmıştır(<https://malatyahaber.com/haber/ataturk-evinin-oykusu/>, (Erişim tarihi: 29.04.2021). Malatya Türk Ocağı binası iki yılda tamamlanmış ve 31 Ağustos 1928 tarihinde Cuma günü saat on birde Malatya Valisi Nazmi Bey ve Elazığ Valisi Cemal Bey'in katılımlarıyla açılmıştır.

Malatya Türk Ocağı idare heyeti yapmış olduğu binayı kutsal bir yer olarak görmüştür. Bu ocak yeni kurulan Türkiye Cumhuriyeti'nin rejimini korumayı ve inkılaplarını halka anlatmayı kendisine amaç edinmiştir(Malatya Gazetesi, Nu: 241/103, 06 Eylül 1928: 1-2). Ayrıca Malatya Türk Ocağı, Türk olan fakat Türklüğün ne olduğunu bilmeyen Malatyalı vatandaşlara Türklüğü tam manasıyla öğretmek gayesinde olmuş ve Türk'ü milletlerarasında en yüksek seviyeye ulaştırmayı amaçlamıştır(Malatya Gazetesi, Nu: 145, 29 Temmuz 1926: 2).

Malatya Milletvekili Hilmi Bey Malatya Türk Ocağı'nın izleyeceği politikayı şu şekilde ifade etmiştir:

Ocağımız; milli mâbedimizdir. Milli fikirlerimiz, samimi emellerimiz; burada tekâsûf eder. Burası, mukaddes bir mekşufedir, Türk ruhlarının inkişaf ve irtibat mahallidir. Burada toplanan Türkler, Türk ictimâiyâtının, Türk varlığının, Türk kuvvetinin, Türk birliğinin, Türk medeniyetinin, Türk terâkki ve teâlisinin, Türk teceddüd ve bekasının takviyesine, inkişâfına çalışır. Bu mâbede; yalnız Türk muhabbeti, Türk fazileti, Türk şefkati, Türk evsaf-ı

hasenesi girer. Buraya; kin, yalan, garaz, ivâz, iftira, tezvîr, hased, fesâd giremez. Bu mabede yalnız Türklüğe ait, Türk'ün mâzisine, hâline, istikbâline dair ictimâî, iktisadî, ahlâki, asri, fenni, milli ihtiyaçlar görüşülür ve milli, ictimâî derdler teşrih, tasnif ve tedavi edilir... Malatyamız'da Türklere, Türklüğünü bildirmek, hissettirmek ve kendini henüz (Kürdüm) zânneden zavallı Türklere, bir mâna-i milliyet ifade etmeyen kürdlüğü değil, Türk olduklarını öğretmek için siz ocaklıların âdetâ misyonerler gibi, büyük bir feragatle çalışması lâzımdır...”(Malatya Gazetesi, Nu: 156, 14 Ekim 1926: 1-2).

Malatya Türk Ocağı futbol müsabakaları düzenlemiştir(Malatya Gazetesi, Nu: 91, 16 Temmuz 1926: 4) ve tiyatro oyunlarını sergilemiştir(Malatya Gazetesi, Nu: 93, 30 Temmuz 1926: 4). Ayrıca Malatya Türk Ocağı bir muayenehane açarak her gün saat on üçten on dörde kadar fakir köylülere ücretsiz tedavi hizmet vermiş ve okuma yazma bilmeyen köylülerin dilekçe ile mektuplarını ücretsiz yazmıştır(Malatya Gazetesi, Nu: 109, 8 Kasım 1928: 4). Malatya Türk Ocağı bu tür faaliyetler düzenleyerek gelir elde etmiş ve aynı zamanda fakir köylülerin hem sağlık hem de okuma-yazma ihtiyaçlarını karşılamaya çalışmıştır.

1931 yılında Türk Ocakları'nın kapatılması sebebiyle, Malatya Türk Ocağı da faaliyetlerine son vermiş ve ocağın mal varlığı Malatya'daki CHF yönetimine devredilmiştir(Şahin 2008: 53).

Malatya Türk Ocağı Mallarının Tasfiyesi

Doğu vilayetleri arasında Malatya Türk Ocağı zengin bir bütçeye sahipti. Malatya Türk Ocağı'nın 1927 yılındaki bütçesi 16.900 lira iken 1928 yılındaki bütçesi ise 43.972 liradır(Üstel 2010: 319). Ayrıca Malatya Türk Ocağı'nın bir adet binası ile sekiz tane tarlası vardı. Malatya Türk Ocağı'nın bu kadar zengin olması ve gayrimenkule sahip olmasında İsmet İnönü'nün etkisi fazladır(Sarınay 1993: 238). Malatya Türk Ocağı yıllık bütçesi kırk dört bin liraydı. Türk Ocakları arasında Malatya Türk Ocağı en fazla gelir getiren ocaklardan bir tanesiydi(Bozdağ 2013: 58). Ayrıca Malatya Türk Ocağı'nın kütüphanesinde yüz yirmi adet kitap mevcuttu(Şahin 2008: 53). Malatya Türk Ocağı'nın bu menkul ve gayrimenkul malları şu şekilde tasfiye edilmiştir.

Türk Ocakları'nın kendini feshettikten sonra CHF Merkez Yönetim Heyetininin 20 Mayıs 1931 yılındaki toplantısında malların devir işlemlerini kolay bir şekilde gerçekleştirmek için bir tasfiye encümeni komisyonu oluşturulmuştur(Arıkan ve Deniz 2004: 405). Tasfiye Encümeni malların bazılarını satarak ocakların borcunu ödemiş ve bir kısmını da partide kullanmak üzere partiye iltihak etmiştir. Tasfiye Encümeni Türk Ocaklarıyla yazışarak bu ocaklardaki mallar ve malların adedi hakkında detaylı bir liste istemiştir. Ayrıca bu encümen Ocaklara bir talimatname göndermiştir. Bu talimatnamede Türk Ocakları hakkındaki yazışmalar ile değerlendirmelerin nasıl olacağına dair bilgiler verilmiştir(Bozaslan 2020: 412-413). Malatya Türk Ocağı'na ait demirbaş kitap, eşya, defter ve makbuz listeleri bu talimatnameye uygun bir şekilde devredilmiştir.

14 Nisan 1931 tarihinde Malatya Merkez Türk Ocağı'nın binasını CHF'ye devretmek amacıyla Malatya CHF Yönetiminden iki kişi ve eski Malatya Türk Ocağı

Heyetinden de dört kişi olmak üzere toplamda altı kişiden oluşan bir heyet aracılığıyla Malatya Merkez Türk Ocağı binası CHF'ye devredilmiştir. Üç nüsha tutanak düzenlenmiş ve bu nüshalar onaylanarak korunmuştur. CHF Malatya Türk Ocağı binasının tapu senedini henüz almamıştır. CHF, Malatya Türk Ocağı binasına taşınacak ve bir süre sonra CHF binası olarak açılışı yapılacaktır(BCA, CHF, 490-01.67-256-1, 1931: 9).

Malatya Türk Ocağı bir bina ile Venk bölgesinde sekiz adet tarlaya resmiyette sahiptir. Bu binanın değeri kırk beş bin ve tarlaların kıymeti de iki bin liradır. Malatya Türk Ocağı'nın borcu yoktur. Malatya Türk Ocağında bir spor kulübü ile bir de müzik şubesi vardır. Fakat hem spor kulübü hem de müzik şubesi yeterli maddi imkâna sahip olmadıklarından dolayı her ikisi de kapatılmıştır. CHF'nin binaya taşınması uygun görülmüştür. Malatya Türk Ocağı'nın eşyası CHF'nin ihtiyaçlarını tam olarak karşılayamamıştır(BCA, CHF, 490.01/67.256.1, 1931: 24-25).

CHF tarafından teslim alınan Malatya Türk Ocağına ait eşyalar ile bunların cinsi ve adetini gösteren tablolar aşağıda verilmiştir(BCA, CHF, 490.01/67.256.1, 1931: 20).

Tablo: 1. Malatya Türk Ocağından Fırkaya Geçen Kitap Listesi

Kitabeler	Hilafetin Mahiyeti Şerriyesi	Roman Cüzdanı
Aşık Dertli	Kamusu Sait	Hayat ve Ölüm
Külliyatı Divanı Füzuli	Üç Vazı-ı Kanun	Armamız Nasıl Olmalı?
Devri Alem	İnkılabın Felsefesi	Dokroli Usulu
Eşya Dersleri	Hamorabi Kanunu	Türkler, Yahudiler
Amerika Terbiye Usuları	Coğrafyada İlk Adım	Ey Türk Uyan
Muhalefetin İflası	İslam Tarihi	Arzın Menşei
Kurunu Cedide Tarihi	Dağ Yolu	Türk Tarihi
Muhtasar Kozmoğrafya	Oğullarıma	Rebabı Şikeste
Kolera	Hesabı Tüccari Mali	Şeytanın Oğlu
Sosyalist Mülkleri	İran	İlmi Hayatı Nebati
İlmi Hesap	Oğullarımız	Son Arzu
Usulu Cebir	Biçki Nazariyyatı ve Kavaidi	Kızlarımız
Fruzan	Ziraat Dersleri	Dimağ ve Melekate Akliye
Eş, Arı Zıya	Beyaz Zanbaklar Memleketinde	Tabiat Tetkiki
Divanı Yahya	Kamusülilam	Jüpitr
Tarihi Felsefe	Ana Mektepleri İlim	İstipdat

	Terbiyesi	
Üç Medeniyet	Kurumu Cedide Tarihi	İlmi Hesap
Kızlara Terbiyei Ahlakiyye	Türk Matbaacılığı	Hendesenin Usulu Tedrisi
Yunan Mezalimi	Metres	Milliyet ve Bolşevizim
Hibetülhakayık	Vücudü Beşer	Fuhşu Atik
İtman İttifakı	Türk Büyükleri	İlmi Hesap
Tütüncülük	Felsefe Tarihi	Ruhulkavanin
Kimyayı Gayri Uzvide İlk Tatbikatı	Paris Muhaseresi	Türk Yılı
Küçük Asya	Kütüphaneler İdaresi	Minyon
Dante- 5	Kitabı Dede Korkut	İlmi Arz
Kutup MUSAHEBELERİ	Mustafa Kemal- 5	Yer ve Gök
Tarihi Umumi	II Nisan	Türk Dili İçin
Alektirik ve Tatbikatı	Alman Hayatı İrfanı	Askeri Mağlubiyetimizin Esbabı
Günebakan	Teymur	Tarihçei Teşkilat
Vak,a,i Aziz	Miftahilkütüp	Tarihi Kadim
Tarihi Hammer	İhtilal ve İnkılabı Osmani	Cemal Paşa Hatıratı
Felsefei Hukuku Medeniye	Notlar ve Kütüphanelere Dair Tasnif	Küçük Tettebbüler
Türk Tarihi Hatları- 6	İstilahatı İlmiye	Türk Diline Methal
Denizcilik, Kotracılık	Şarkın Masal Anaları- 8	Aklı Selim
Maraş Tarih ve Coğrafyası	Anonim Sayüsermaye	Fihtenin Hitabeleri-3
Kavanin Mecmuası	Türklerin Tarihi Umumisi	Karadeniz
Paris Çiçekleri	Öşö De Dö Latürki	Türkiye İstihsalatı: Buğday

Yukarıda gösterildiği gibi Malatya Türk Ocağı yüz on sekiz kitabı Malatya CHF Vilayet Yönetimine teslim etmiştir(BCA, CHP, 490.01/67.256.1, 1931: 27). Bu tablodan Malatya Türk Ocağı kütüphanesinin ne kadar zengin olduğu anlaşılmaktadır.

Tablo: 2. Malatya Türk Ocağından Fırkaya Geçen Eşya Listesi

Cinsi	Adedi	Cinsi	Adedi
-------	-------	-------	-------

Ceviz masa	3	Soba maa.tah.bo	4
Kristal masa	10	Mangal	3
Sigara tablası	20	Maşa	3
Tahta masa	1	Gazi HZ. Foto. Yağlı boya	2
Ceviz sandelye	87	Gazi büstü	2
Ceviz koltuk	115	Tütün tablası	34
Pencere perdesi	16	Alektirik avizesi	4
Emayye abajör	7	Emayye abajör	1
Sitil	2	Teneke	2
Ders tahtası	2	Yazı takımı	2
Gramafon makinesi	1	Ma. Plak	39
Ceviz Döner Koltuk	1	Telefon	1
Masa zili	2	Ceviz konsol	1
Kütüphane dolabı	1	Rey sandığı	1
Keman	2	Ut	2
Kristal kapı levhası	5	Paspas	3
Kanepe	2	Dökme soba	1
Merdiven	3	Resmi bayrak	1
Kahve tepsisi	1	Muşamba parka	3
Fanos	15	İsmet Pş. Foto	1
Şekerlik	3	Çinko tencere	2
Kemençe	1	Bayrak	14
Masa saati	1	Tiyanço biletleri dolabı	2
Su kadehi	4	Eski ve yeni mühür	2
Bozuk gramafon aynası	1	Tül perdelik	4
El havlusu	2	Ocak tapusu	1

Tabloda da görüldüğü üzere Malatya Türk Ocağı 52 kalem eşyayı Malatya CHF Vilayet Yönetimine teslim etmiştir(BCA, CHP, 490.01/67.256.1, 1931: 28).

Tablo: 3. Malatya Türk Ocağından Fırkaya Geçen Defterlerin Listesi

Cinsi	Adedi	Cinsi	Adedi
-------	-------	-------	-------

Kasa defteri ve senadati 927-174 928-224 929-099 930-60	2	Karar defteri	2
Varide sadıra defteri	1	Kütüphane defteri	1
Demirbaş eşya defteri	1	Taahhüt defteri	1
Künye defteri	1	Hesabı cari defteri	1
Zimmet defteri	1	Yevmiye defteri	1
Varide evrak defteri	1	Sadıra evrak defteri	1
Varide ve sadıra dosyası	3	Aza defteri	1
Emlak ve akar dosyası	1	Dernek dosyası	1
Zahire hesabatına ait dosya	1	Sabık seneler dosyası	3
Kullanılmamış makbuz kökleri	4	Kullanılmayan makpuzlar cilt	20

Tablodan da anlaşıldığı kadarıyla Malatya Türk Ocağı 20 kalem defter ve makbuzu CHF Vilayet Yönetimine teslim etmiştir(BCA, CHP, 490.01/67.256.1, 1931: 29). Ocağın eşyalarıyla ilgili ayrıntılı bilgi verilmesi dönemin idarecilerinin konuyla ne kadar ilgili olduklarını göstermektedir.

Arşiv belgelerinde il sınırları kapsamında bulunan Adıyaman ve Darendeli ilçelerinden kısmen bahsedilmiştir. Malatya Merkez Türk Ocağı'ndaki demirbaş eşyanın toplam değeri 1574 liraydı. Adıyaman Ocağı ile ilgili bir cevap alınamamış ve diğer kazaların mallarının değeri henüz belirlenmemiştir. Bu sırada CHF ocağın binasına taşınmış ve ocağın bütün mallarını teslim almıştır(BCA, CHP, 490.01/67.256.1, 1931: 21).

Malatya Türk Ocağına ait olan Venk bölgesindeki sekiz adet tarlanın bulunduğu alanda su mevcuttur. Bu sudan halkın yararlanması ve fırka binasına su verilmesi şartı ile üç yüz liraya Özel İdareye satılması Tasfiye Encümenince de uygun görülmüştür. Su hariç tarlaların satılmasına karar verilmiş ve Tasfiye Encümeni satışın yapılması için vekâletname göndermiştir. Satış gerçekleşikten sonra parayı doğrudan CHF Tasfiye Encümenliğine gönderilmesini talep etmiş ve ayrıca Adıyaman'da ocağa ait satılan eşyanın değerinin yirmi beş otuz lira olduğunu ve bu paranın da gönderilmesini istemiştir. Böylece Adıyaman Türk Ocağı'nın mallarının tasfiye işlemi tamamlanmıştır(BCA, CHP, 490.01/67.256.1, 1932: 11).

24 Eylül 1933 tarihinde CHF Tasfiye Encümeni tarafından Malatya CHF Vilayet İdare Heyetine gönderilen belgede şu bilgilere yer verilmiştir: *“Hususi muhasebeye satılan Malatya'nın Venk mevkiindeki mefsuh Türk Ocağı'na ait tarlanın satış bedeli olan (300) liranın Hususi muhasebeden hemen tahsil ve buraya gönderilmesini rica ederim, Efendim.”*(BCA, CHP, 490.01/67.256.1, 1933: 7).

Darende İlçe Yönetim Kurulu Başkanı kapatılan Türk Ocaklarından bir eşya ya da malın parti tarafından alınmadığını ve Darende Türk Ocağı'nın hazineye borcunun olmadığını bildirmiştir(BCA, CHP, 490.01/67.256.1, 1936: 4).

13 Mayıs 1936 tarihinde CHF İl Yönetim Kurulu Başkanı ve Malatya Milletvekili tarafından CHF Genel Sekreterliğine gönderilen belgede şu bilgilere yer verilmiştir: *“...Dağılan Türk Ocaklarından devir alınan gayri menkul olmadığı için borç dahi yoktur...”*(BCA, CHP, 490.01/67.256.1, 1936: 3). denilerek kapatılan Malatya Türk Ocakları'nın bir borcunun olmadığı vurgulanmıştır.

28 Temmuz 1936 tarihli belgede Malatya Türk Ocağı ile ilgili şu bilgilere yer verilmiştir: *“...Malatya Türk Ocağı lağvolunurken partiye, bir bina ile venk mevkiinde 8 dönüm bir tarla devretmişti. Malatya Parti kurağı bulunmadığı için bina parti ve halkevine bırakılmış ve 8 dönüm tarlanın hususi idareye satılması için aramızda haylıca yazışmalar olmuştur...”*(BCA, CHP, 490.01/67.256.1, 1936: 1). Kapatılan Malatya Türk Ocağı mallarının devir işlemleri 1936 yılında tamamlanmıştır. Malatya Türk Ocağı binası CHF ve Halkevine bırakılmıştır. Belgelerde Malatya Türk Ocağı'nın borcunun olmadığını ve kendi bünyesinde bir musiki ve spor kulübünün olduğu belirtilmiştir.

Sonuç

Mütareke süreci ve sonrasında İşgallere karşı tepki gösteren Türk Ocakları kapatılmıştır. Daha sonra işgalci güçlere karşı başlatılan Kurtuluş Savaşı'na Türk Ocakları destek vermiştir. Kurtuluş Savaşı'nın zaferle sonuçlanmasında sonra Mustafa Kemal'in verdiği destekle Türk Ocakları tekrar açılmıştır. Zamanla Türk Ocakları gerek manevi gerekse maddi olarak önemli bir kültür merkezi haline gelmiştir. CHF, Türk Ocakları'nın yönetiminde muhaliflerin etkili olduğunu gittikçe sayılarının çoğaldığını, SSCB'nin yapmış olduğu baskıları ve Türk Ocakları'nın bazı idarecilerinin yanlış tutumlarını gerekçe göstererek dönemin konjonktürel siyasi gelişmelerinin etkisiyle Türk Ocakları'nı kapatmıştır. Kapanan Türk Ocakları'nın malları CHF'ye devredilmiştir.

Malatya Türk Ocağı 29 Ekim 1925 tarihinde kurulmuştur. Malatya Türk Ocağı'nın amacı dil, din ve fikir birliğini sağlayarak halkı Türklük etrafında birleştirmektir. Malatya Türk Ocağı halka Türk olduğunu öğretmek Türk kültürünü yayıp ulusal Türk birliğini sağlamayı kendisine görev edinmiştir. Ayrıca yeni kurulan Türkiye Cumhuriyeti'nin yönetim rejimini ve inkılaplarını korumaya çalışmıştır.

Kapatılan Türk Ocakları'nın mallarının tasfiye işlemlerinin gerçekleştirmek amacıyla Ankara'da CHF tarafından bir Tasfiye Encümeni Komisyonu kurulmuştur. Bu encümen Malatya Türk Ocağı'nın mallarının devir işlemlerinin gerçekleştiği sırada CHF İl Yönetim Heyeti ile yazışmalar yapmıştır. Bu yazışmalarda Malatya'nın merkezinde, Darende ve Adıyaman ilçelerinde ocağın bulunduğu bildirilmiştir. Darende Türk Ocağı'nın herhangi bir borcunun olmadığı bildirilmiş ve ocak

kapanmıştır. Adıyaman Türk Ocağı'na ait eşyanın satılarak elde edilen paranın Ankara CHF encümenine gönderildiği ve ocağın borcu olmadığı bildirilerek ocak kapatılmıştır.

Malatya Türk Ocağı yıllık bütçe geliri en zengin ocaklardan biriydi. Ocağın bir binası, sekiz adet tarlası, bir spor kulübü ve müzik şubesi vardı. Ayrıca ocağa ait demirbaş eşya kitap ve defterler de mevcuttu. Malatya Türk Ocağı binasının borçları ödenerek bina CHF'ye devredilmiş ve sekiz adet tarlası satılarak parası Ankara CHF Merkezine gönderilmiştir. Ayrıca ocağın demirbaş eşyası, kitapları ve defterleri Malatya CHF teşkilatına devredilmiştir. Malatya Türk Ocağı'nın mallarını devralan CHF bu malları satarak önce ocağın borcunu ödemiş ve geriye kalan para ile önemli bir gelir elde etmiştir. Malatya Türk Ocağı'nın tasfiye işlemleri 1936 yılında tamamlanmıştır.

Türk Ocakları kapatıldıktan sonra Malatya Türk Ocağının mallarının hepsi CHF tarafından tasfiye edilmiştir. CHF bu tasfiye işlemlerini gerçekleştirmek için sistematik bir şekilde çalışmıştır. Fakat CHF'nin bu denli sistematik çalışması dahi tasfiye işlemlerini kısa bir süre zarfında çözümlenmesini sağlayamamıştır. Malatya Türk Ocağının tasfiye işlemleri bir hayli zaman almıştır.

KAYNAKLAR

Akçiçek, Eren., & Karayaman, Mehmet. 2007. *Atatürk'ün Türk Ocakları'nı Ziyaretleri ve Yaptığı Konuşmalar*, İzmir: Türk Ocakları Ankara Şubesi.

Akçura, Yusuf. 1978. *Türkçülük "Türkçülüğün Tarihi Gelişimi"*, İstanbul: Türk Kültür Yayını.

Akçura, Yusuf. 1981. *Yeni Türk Devleti'nin Öncüleri: 1928 Yılı Yazıları*, yay. haz. Nejat Sefercioğlu, Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları.

Akyüz, Kenan. 1986. "Türk Ocakları", *Belleten*, L/196, 201- 228.

Algan, Hamdiye. 2011. "Halkevlerinde İnkılâp Temsilleri (1932-1951)", Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Türk İnkılâp Tarihi Enstitüsü, Ankara.

Arıkan, Mustafa.,& Deniz, Ahmet. 2004. "Türk Ocakları'nın kapatılışı, borçları ve emlakinin tasfiyesi", *Selçuk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, 15, 401-432.

Başaran, Sinan. 2017. "Cumhuriyet Döneminde Rize Türk Ocakları (1924-1931)", *KSBD*, 9(2), 63-81.

Bayraktutan, Yusuf. 1996. *Türk Fikir Tarihinde Modernleşme, Milliyetçilik ve Türk Ocakları 1912-1931*, I. bsk, Ankara: T.C Kültür Bakanlığı Yayınları.

Bozaslan, Neslihan. Bolat. 2020. "Türk Ocakları'nın Kapatılması ve Mallarının Tasfiyesi Gaziantep Türk Ocağı Örneği", *Turkish Studies-History*, 15(2), 407-419.

Bozdağ, Oğuzhan. 2013. "Türk Ocakları ideolojisi ve mimarisi (1912-1931)", Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Çağlayan, Ercan. 2016. "Türk Ocakları'nın Vilayet-I Şarkiye'de Teşkilatlanması ve Kurultaylarda Şark İle İlgili Tartışmalar (1924-1928)", *JOSR*, 8/2, 785-799.

Georgeon, François. 2006. *Osmanlı-Türk Modernleşmesi 1900-1930*, çev. Ali Berktaş, İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

Güneş, Günver. 2020. "Mustafa Kemal Atatürk'ün Aydın Seyahatleri", *Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi*, 21(61), 219-242.

Haytaoğlu, Ercan. "Türk Ocakları'nın Kapatılması Sürecinde Acıpayam Türk Ocağının Tasfiyesi", *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 29(II), 1209-1225.

İpek, Arzu. 2010. "Ankara Türk Ocağı (Kuruluşu ve Faaliyetleri)", Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Karaer, İbrahim. 1992. *Türk Ocakları (1912-1931)*, Ankara: Türk Yurdu Neşriyatı, Nu: 7.

Kodal, Tahir. 2014. "Mustafa Kemal Atatürk ve Türk Ocakları", *Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*, 52, 295-314.

Lewis, Bernard. 1993. *Modern Türkiye'nin Doğuşu*, V. bsk, Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları.

Malatya Atatürk Evi Müzesi", <http://www.tayproject.Org/habereski4.html>, (Erişim Tarihi: 11.02.2021).

Sarınay, Yusuf. 1993. "Türk Milliyetçiliğinin Tarihi Gelişimi ve Türk Ocakları (1912-1931)", Doktora Tezi, Hacettepe Üniversitesi Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Enstitüsü, Ankara.

Şahin, Mehmet. Serkan. 2008. "Cumhuriyet Halk Partisi'nin Malatya Teşkilatı (1923-1950)", Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.

Taşdemir, Serap. 2004. "Sivas Türk Ocağı ve Dergisi Birlik", *Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi*, 20(58), 245-260.

Tunaya, Tarık. Zafer. 1988. *Türkiye'de Siyasal Partiler İkinci Meşrutiyet Dönemi 1908-1918*, C I. II. bsk, İstanbul: Hürriyet Vakfı Yayınları.

Uluskan, Seda. Bayındır. 2010. *Atatürk'ün Sosyal ve Kültürel Politikaları*, Ankara: Atatürk Araştırma Merkezi.

Üstel, Fusun. 2010. *İmparatorluktan Ulus-Devlete Türk Milliyetçiliği: Türk Ocakları 1912-1931*, III. bsk, İstanbul: İletişim Yayınları.

Yalvaç, Celal. "Atatürk Evi'nin Öyküsü", <https://malatyahaber.com/haber/ataturk-evinin-oykusu/>, (Erişim Tarihi: 29.04.2021).

Arşiv Belgeleri

T.C. Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı Cumhuriyet Arşivi

Başkanlığı Cumhuriyet Arşivi, Cumhuriyet Halk Partisi 1931 – Fon Kodu: 490.01, Yer No: 67.256.1.

BCA, CHP 1931 – Fon Kodu: 490.01, Yer No: 67.256.1.

BCA, CHP 1931 – Fon Kodu: 490.01, Yer No: 67.256.1.
BCA, CHP 1931 – Fon Kodu: 490.01, Yer No: 67.256.1.
BCA, CHP 1931 – Fon Kodu: 490.01, Yer No: 67.256.1.
BCA, CHP 1931 – Fon Kodu: 490.01, Yer No: 67.256.1.
BCA, CHP 1931 – Fon Kodu: 490.01, Yer No: 67.256.1.
BCA, CHP 1932 – Fon Kodu: 490.01, Yer No: 67.256.1.
BCA, CHP 1933 – Fon Kodu: 490.01, Yer No: 67.256.1.
BCA, CHP 1936 – Fon Kodu: 490.01, Yer No: 67.256.1.
BCA, CHP 1936 – Fon Kodu: 490.01, Yer No: 67.256.1.
BCA, CHP 1936 – Fon Kodu: 490.01, Yer No: 67.256.1.

Sürelî Yayınlar

Malatya Gazetesi

Malatya Gazetesi, Numara: 54, 30 Ekim 1925.

Malatya Gazetesi, Nu: 110, 26 Kasım 1926.

Malatya Gazetesi, Nu: 145, 29 Temmuz 1926.

Malatya Gazetesi, Nu: 241/103, 06 Eylül 1928.

Malatya Gazetesi, Nu: 145, 29 Temmuz 1926.

Malatya Gazetesi, Nu: 156, 14 Ekim 1926.

Malatya Gazetesi, Nu: 91, 16 Temmuz 1926.

Malatya Gazetesi, Nu: 93, 30 Temmuz 1926.

Malatya Gazetesi, Nu: 109, 8 Kasım 1928.

EKLER

Fotoğraf 1: Malatya'daki Atatürk Evi binasının inşaat halindeki görüntüsü-Ocak 1927. (<http://www.tayproject.org/habereski4.html>, (Erişim Tarihi: 11.02.2021).

Fotoğraf 2: Malatya Türk Ocağı'nın yapımı tamamlandıktan sonraki görüntüsü. (<http://www.tayproject.org/habereski4.html>, (Erişim Tarihi: 11.02.2021).

Fotoğraf 3: Malatya Türk Ocağı. (Bozdağ 2013: 123).

Fotoğraf 4: Malatya Türk Ocağı (Atatürk Malatya Türk Ocağı'nda). (Bozdağ 2013: 58).